

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru aprobarea cerințelor generale
privind siguranța alimentelor

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de lege pentru aprobarea cerințelor generale privind siguranța alimentelor a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Subdiviziunea: Direcția siguranța alimentelor
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Sursa proiectului: proiectul este elaborat ca urmare a angajamentelor asumate de Republica Moldova în baza Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, ratificat prin Legea nr.112/2014. Temeiul legal: Proiectul de lege pentru aprobarea cerințelor generale privind siguranța alimentelor vine întru executarea acțiunii nr. 99 din Clusterul 5, Capitolul 12 al Programului național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr. 306/2025.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
În prezent, cadrul juridic general în domeniul siguranței alimentelor este stabilit în principal prin Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor, precum și printr-un ansamblu de acte normative sectoriale care reglementează cerințele de igienă, controalele oficiale, informarea consumatorilor, activitatea sanitar-veterinară, trasabilitatea, produsele alimentare de origine animală și alte domenii conexe. Necesitatea elaborării unui nou cadru legislativ este determinată de alinierea la prevederile legislației Uniunii Europene și de necesitatea asigurării unei transpuneri complete și coerente a principiilor și cerințelor generale ale legislației alimentare. Conform evaluărilor efectuate în procesul de pregătire pentru aderarea la Uniunea Europeană, cadrul național existent necesită revizuirea atât sub aspectul structurii, cât și al conținutului, pentru asigurarea unei delimitări clare între evaluarea riscului, gestiunea riscului și comunicarea riscului, precum și pentru consolidarea responsabilităților operatorilor și ale autorităților competente. Legea nr. 306/2018 conține o parte importantă dintre principiile generale privind siguranța alimentelor, însă anumite prevederi necesită actualizare, completare sau sistematizare în raport cu cadrul juridic european actual. În particular, intervenția legislativă este necesară pentru: - consolidarea principiului analizei riscului ca fundament al legislației alimentare; - stabilirea distinctă a funcțiilor de evaluare, gestiune și comunicare a riscului; - consolidarea principiului precauției; - asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății și a intereselor consumatorilor; - stabilirea unor cerințe clare privind siguranța produselor alimentare și responsabilitatea operatorilor din domeniul alimentar; - consolidarea sistemului de trasabilitate a produselor alimentare; - stabilirea unor reguli clare privind retragerea de pe piață și rechemarea de la consumatori a produselor alimentare care nu prezintă siguranță; - instituirea unui cadru coerent pentru gestionarea produselor alimentare neconforme, inclusiv

utilizarea condiționată sau nimicirea acestora;

- consolidarea sistemului rapid de alertă și a mecanismelor de intervenție în situații de risc major;
- stabilirea cadrului pentru gestionarea crizelor în domeniul siguranței alimentelor;
- clarificarea competențelor autorităților publice în domeniul siguranței alimentelor și al evaluării riscurilor;
- asigurarea unui mecanism de înregistrare a operatorilor din domeniul alimentar și digitalizarea procedurilor aferente;
- corelarea cadrului național cu legislația privind controalele oficiale și cu legislația privind serviciile publice electronice.

O problemă importantă o constituie necesitatea unei delimitări a competențelor instituționale. Proiectul stabilește Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în calitate de autoritate competentă pentru supravegherea și controlul în domeniul alimentar, inclusiv pe întreg lanțul alimentar, iar IP „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor” este desemnată drept autoritate responsabilă de evaluarea riscurilor în domeniul siguranței alimentelor și al hranei pentru animale. Totodată, proiectul stabilește atribuțiile Ministerului Sănătății în domeniul sănătății publice, inclusiv în ceea ce privește elaborarea cerințelor sanitare și anumite activități de control.

Proiectul actual reflectă această delimitare instituțională și stabilește mecanisme de cooperare între autoritatea competentă, instituțiile științifice și celelalte autorități relevante.

De asemenea, în practica aplicării legislației alimentare se menține necesitatea asigurării unui mecanism eficient de identificare și urmărire a produselor pe întreg lanțul alimentar. În acest sens, proiectul consolidează obligațiile operatorilor privind trasabilitatea și introduce reguli specifice pentru produsele alimentare de origine animală, în concordanță cu Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 931/2011.

O altă problemă o reprezintă gestionarea produselor alimentare care nu corespund legislației alimentare. Proiectul stabilește obligații pentru operatori privind retragerea și rechemarea produselor, informarea autorității competente și a consumatorilor, precum și reguli privind expertiza, utilizarea condiționată sau nimicirea produselor neconforme.

În ceea ce privește prevenirea riscurilor, proiectul consolidează responsabilitatea operatorilor prin obligația de elaborare și implementare a planurilor de autocontrol, inclusiv stabilirea frecvenței încercărilor de laborator în funcție de caracteristicile produsului și de riscurile identificate.

În acest context, menținerea cadrului normativ existent fără intervenție legislativă nu ar permite asigurarea unei transpuneri coerente și actualizate a acquis-ului UE și ar menține fragmentarea unor norme privind responsabilitățile operatorilor, trasabilitatea, analiza riscurilor, retragerea și rechemarea produselor și gestionarea situațiilor de criză.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Obiectivul general al proiectului este asigurarea unui nivel ridicat de protecție a vieții și sănătății umane și a intereselor consumatorilor în domeniul produselor alimentare, prin instituirea unui cadru legislativ general și coerent aplicabil pe întregul lanț alimentar, de la producția primară până la furnizarea produselor către consumatorul final.

Obiectivele specifice sunt:

- Asigurarea unui cadru legislativ general armonizat cu legislația Uniunii Europene în domeniul siguranței alimentelor.
- Consolidarea abordării bazate pe analiza riscului, prin delimitarea funcțiilor de evaluare a riscului, gestiune a riscului și comunicare a riscului.
- Consolidarea responsabilităților operatorilor din domeniul alimentar, inclusiv responsabilitatea primară pentru respectarea legislației alimentare și pentru siguranța

produselor aflate sub controlul acestora.

- Asigurarea trasabilității produselor alimentare și a capacității de identificare rapidă a originii și destinației produselor.
- Consolidarea mecanismelor de prevenire și gestionare a produselor alimentare nesigure, prin retragere, rechemare, utilizare condiționată sau nimicire, după caz.
- Consolidarea sistemului rapid de alertă și a mecanismelor de intervenție în cazul identificării unor riscuri pentru sănătatea umană.
- Crearea unui mecanism legislativ pentru gestionarea situațiilor de criză în domeniul siguranței alimentelor și al hranei pentru animale.
- Delimitarea clară a competențelor instituționale între autoritatea competentă, instituțiile responsabile de evaluarea riscurilor și autoritățile din domeniul sănătății publice.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

În procesul de elaborare au fost analizate următoarele opțiuni:

Opțiunea I – menținerea cadrului normativ existent.

Această opțiune a fost exclusă, întrucât menținerea Legii nr. 306/2018 nu ar permite realizarea obiectivului de actualizare și sistematizare a cadrului național în conformitate cu acquis-ul Uniunii Europene și ar perpetua existența unor prevederi care necesită revizuire sau completare.

Opțiunea II – modificarea și completarea Legii nr. 306/2018.

Această opțiune ar permite ajustarea punctuală a cadrului existent, însă nu ar soluționa în mod suficient problemele de structură și coerență identificate. Având în vedere numărul și amploarea modificărilor necesare, modificarea succesivă a legii existente ar conduce la un act normativ dificil de aplicat și de corelat cu legislația UE.

În acest context, adoptarea unei noi legi și abrogarea Legii nr. 306/2018 reprezintă soluția care permite realizarea obiectivelor urmărite într-o manieră mai clară și mai previzibilă pentru autorități, operatori și consumatori.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea proiectului va avea un impact direct asupra autorităților și instituțiilor publice cu atribuții în domeniul siguranței alimentelor, al sănătății publice, al evaluării riscurilor și al controalelor oficiale.

În principal, impactul va viza Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care va aplica cadrul legal privind:

- supravegherea și controlul siguranței produselor alimentare și a hranei pentru animale;
- înregistrarea și autorizarea activităților operatorilor;
- colectarea și analiza informațiilor privind riscurile;
- comunicarea riscurilor către public și operatorii din domeniu;
- retragerea și rechemarea produselor;
- aplicarea mecanismelor Sistemului rapid de alertă;
- intervenția în situații de urgență;
- participarea la gestionarea crizelor alimentare.

Implementarea proiectului va necesita actualizarea procedurilor interne, a formularelor și a instrumentelor de lucru utilizate de autoritatea competentă și, după caz, elaborarea sau actualizarea ghidurilor și procedurilor necesare aplicării uniforme a noilor prevederi.

Un impact instituțional important este consolidarea delimitării funcțiilor de evaluare a riscului, gestiune a riscului și comunicare a riscului. IP „Centrul Național Sănătatea Animalelor, Plantelor și Siguranța Alimentelor” va asigura suportul științific necesar evaluării riscurilor, iar autoritatea

competență va utiliza rezultatele evaluărilor pentru adoptarea măsurilor de gestiune și comunicare a riscurilor.

Proiectul va contribui la eficientizarea mecanismelor de identificare și intervenție în cazul apariției unor riscuri, inclusiv prin utilizarea sistemelor de alertă și schimbul de informații între autorități.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea proiectului urmează a fi realizată în limita alocațiilor aprobate în bugetul public pentru autoritățile și instituțiile implicate, fără necesitatea alocării mijloacelor bugetare suplimentare.

În condițiile în care proiectul nu prevede instituirea unor autorități sau structuri administrative noi, iar atribuțiile principale sunt exercitate în cadrul competențelor instituționale existente, implementarea acestuia nu presupune, crearea unor structuri bugetare noi.

Totodată, aplicarea noilor prevederi poate genera necesități de ordin operațional și tehnic, inclusiv pentru:

- actualizarea sistemelor informaționale;
- digitalizarea procedurilor de înregistrare;
- dezvoltarea și menținerea mecanismelor de schimb de date;
- instruirea personalului;
- actualizarea procedurilor și instrumentelor de control;
- elaborarea și actualizarea materialelor metodologice și a ghidurilor;

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Proiectul are impact direct asupra operatorilor din domeniul alimentar și al hranei pentru animale, care reprezintă principalii subiecți obligați să respecte cerințele legislației alimentare.

Impactul se manifestă în special prin consolidarea obligațiilor privind:

asigurarea siguranței produselor alimentare;

elaborarea și implementarea planurilor de autocontrol;

efectuarea încercărilor de laborator, după caz;

asigurarea trasabilității;

păstrarea și furnizarea informațiilor relevante;

retragerea și rechemarea produselor neconforme;

suportarea cheltuielilor aferente măsurilor aplicate în caz de neconformitate;

O parte dintre aceste obligații sunt deja aplicabile operatorilor în temeiul cadrului normativ existent, astfel încât impactul proiectului constă în principal în sistematizarea, clarificarea și actualizarea acestora.

La import produsele alimentare și materialele care vin în contact cu produsele alimentare sunt supuse controalelor oficiale la posturile de control la frontieră. Operatorul economic responsabil de transport asigură trasabilitatea eficientă a produselor alimentare importate și este supus anumitor costuri precum:

Costuri pentru procedurile fitosanitare/ veterinare/siguranța alimentelor:

Controlul documentar, fizic și de identitate.

Tarifele ANSA aproximative pentru:

- 30–200 lei controlul documentar;
- 100–500 lei control fizic;
- 50–150 lei verificarea actelor suplimentare.

Tarifele ANSA depind inclusiv de tipul produsului: produse de origine animală; produse vegetale; produse alimentare procesate.

Conform nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și tarifele la acestea, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța

Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea, **expertiza la import a mărfurilor supuse supravegherii sanitar-veterinare sau fitosanitare** de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor variază între **274 – 431 (lei)**.

Prelevarea probelor pentru examenul de laborator, cu excepția programelor de monitorizare și control – se estimează la **127 lei**.

Operatorul din domeniul alimentar este responsabil de calitatea și inofensivitatea produselor alimentare atât la import, export cât și pe parcursul întregului lanț alimentar.

La solicitarea operatorului, autoritatea competentă certifică siguranța produselor alimentare destinate exportului prin eliberarea certificatului de sănătate. Certificatul de sănătate se eliberează în urma rezultatelor încercărilor de laborator efectuate de laboratorul de referință sau de un laborator acreditat, prin care confirmă corespunderea produselor alimentare cu legislația din domeniul alimentar din țara de export. Certificatului de sănătate pentru export se eliberează gratuit. Taxele se percep pentru prelevarea probelor conform tarifelor aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, precum și a Nomenclatorului serviciilor prestate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și a tarifelor la acestea.

4.4. Impactul social

Proiectul are un impact social predominant pozitiv, prin consolidarea măsurilor de prevenire și gestionare a riscurilor asociate produselor alimentare și, implicit, prin creșterea nivelului de protecție a sănătății populației.

Principalii beneficiari sunt consumatorii, care vor beneficia de un sistem mai coerent de prevenire, identificare și gestionare a produselor alimentare nesigure.

Consolidarea trasabilității va permite identificarea mai rapidă a originii și circulației produselor în cazul apariției unor riscuri, iar mecanismele de retragere și rechemare vor permite intervenții mai eficiente pentru limitarea expunerii consumatorilor. Pe termen lung, aplicarea proiectului poate contribui la creșterea încrederii consumatorilor în sistemul național de siguranță a alimentelor și în produsele introduse pe piață.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Impactul asupra datelor cu caracter personal nu a fost analizat, deoarece proiectul nu are incidențe normative asupra subiectului dat.

Totodată este de menționat că utilizarea mijloacelor electronice pentru procedurile de înregistrare și schimbul de informații va necesita aplicarea măsurilor tehnice și organizatorice corespunzătoare pentru prevenirea accesului neautorizat, modificării, divulgării sau utilizării nelegitime a datelor.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Impactul asupra echității și egalității de gen nu a fost analizat, deoarece proiectul nu are incidențe normative asupra acestui subiect

Cerințele stabilite se aplică în mod egal operatorilor, autorităților și celorlalte persoane vizate de legislația alimentară. Prin urmare, nu au fost identificate efecte discriminatorii directe sau indirecte în funcție de gen.

4.5. Impactul asupra mediului

Proiectul are un impact indirect asupra mediului prin reglementarea gestionării produselor alimentare neconforme, inclusiv a utilizării condiționate și a nimicirii acestora.

Implementarea măsurilor concrete de gestionare a deșeurilor și a produselor nimicite se va realiza cu respectarea legislației de mediu.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Nu s-au identificat alte impacturi.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Proiectul de lege reprezintă un exercițiu continuu în procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene în domeniul siguranței alimentelor.

Proiectul:

- transpune parțial Regulamentul (CE) nr. 178/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare, CELEX: 32002R0178, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene 31 din 01.02.2002.

- transpune Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 931/2011 al Comisiei din 19 septembrie 2011 privind cerințele în materie de trasabilitate a alimentelor de origine animală stabilite în Regulamentul (CE) nr. 178/2002.

Proiectul conține și anumite reglementări naționale complementare, necesare pentru implementarea efectivă a principiilor legislației alimentare, inclusiv reguli privind înregistrarea operatorilor, procedurile administrative, competențele autorităților, procedurile de retragere și rechemare și mecanismele naționale de implementare. Aceste prevederi sunt necesare pentru crearea cadrului instituțional și procedural care să permită aplicarea efectivă a principiilor transpuse.

Gradul de compatibilitate a actelor UE cu proiectul în cauză este reflectat în tabelele de concordanță, elaborate conform prevederilor Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene aprobat de Guvern.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

La data intrării în vigoare a proiectului, se propune abrogarea Legii nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

În vederea asigurării implementării coerente a noii legi, urmează a fi revizuite actele normative subsecvente și actele normative care conțin referințe la Legea nr. 306/2018.

De asemenea, după caz, vor fi elaborate sau modificate actele normative necesare pentru aplicarea prevederilor referitoare la:

- înregistrarea operatorilor din domeniul alimentar;
- trasabilitatea produselor;
- retragerea și rechemarea produselor;
- sistemul rapid de alertă;
- gestionarea situațiilor de urgență și a crizelor;
- procedurile de comunicare a riscurilor;
- aplicarea procedurilor electronice aferente serviciilor publice.

În acest mod, proiectul creează cadrul juridic necesar pentru aplicarea principiilor legislației UE și pentru dezvoltarea ulterioară a actelor normative sectoriale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

În vederea respectării prevederilor art. 9 al Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional proiectul a fost supus avizării și consultării publice cu autoritățile publice și asociațiile de profil, conform prevederilor art. 32 din Legea 100/2017 cu privire la actele normative, fiind plasat pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare www.maia.gov.md la compartimentul Transparență decizională/ Proiecte de documente.

<https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-elaborarii-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr3062018-privind/16041>

7. Concluziile expertizelor

În conformitate cu art. 32 alin.(2) al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus examinării de către Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător. Obiecțiile și propunerile expuse în avizul GLCSRAÎ nr. Nr. 38-78-7428 din 24.06.2026 au fost luate în considerare.

În conformitate cu art. 35 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul a fost supus expertizei de compatibilitate cu legislația UE de către Centrul de Armonizare a Legislației. Obiecțiile și propunerile expuse în Declarația de compatibilitate cu nr. 31/02-126-6603 din 10 iunie 2026 au fost luate în considerare.

În conformitate cu art. 36 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul urmează să fie supus expertizei anticorupție de către Centrul Național Anticorupție.

În conformitate cu art. 37 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative proiectul urmează să fie supus expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Prin adoptarea prezentului proiect se abrogă Legea nr. 306/2018 privind siguranța alimentelor.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului în cauză se va efectua din bugetul de stat în limita mijloacelor alocate pentru activitatea ANSA și nu necesită mijloace financiare suplimentare.

Secretar general al Ministerului

Sergiu GHERCIU

Digitally signed by Gherciu Sergiu
Date: 2026.10.07 13:29:16 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ



Ex. Țurcan Ana
Tel. 022 503 951